

*a nagy csikorgó vaskapukon
száraz lelkek citeráztak,
míg mi rúgtuk a rongyot
a sánc szélén.*

(Ahol már akkor is csak kamilla virágzott.)

*Persze, tudom, ez az, amihez nincs jogunk.
(Mit tudunk mi?)
Ez akkor volt, mikor másnap
reggel nem csengetett az óra,
és a beidegződött szemek
mégis kinyílottak.*

*Amikor vígan füttyörészve
sétáltak a parki fák alatt
a halál huszárai
frakkban és keménykalappal.
(Ahol a kamilla most is virágzik.)*

Átváltozás

Almaim vannak — még kisgyerek koromból is — ezekre olyan pontosan tudok visszaemlékezni, mintha csak ma éjjel álmodtam volna őket; ilyen álmom volt jópár héttel ezelőtt a szivárvánnyal is. El akartam mesélni a sportrepülő kollégáimnak, de aztán mégse meséltem el soha, pedig nagyon sokszor eszembe jutott...

Most meg vagy öt perce repülök és látom a szivárványt! Éppen most ne jutna eszembe az álalom? Nevetek rajta. Látom magam, ahogyan álomban is ülök a vitorlázó-gépben — akárcsak most — és egyszer csak megpillantom a szivárványt. Most is emlékszem, hogy meglepődtem álomban, amint egyszer csak előbukkant a szivárvány. Bámultam rá és közben hülye gondolataim támadtak, hát azokon muszáj nevetnem. De az még a jobbik eset, ha az ember az álmai miatt kacagja ki magát, nem? ... Álomban az volt az első gondolatom, mi lenne, ha megpróbálnék átrepülni a szivárvány alatt... Ez azért volt nagyon komoly, mert furcsamód hittem abban a néphitben, mely szerint az, aki átrepül a szivárvány alatt, ha fiú, lány lesz belőle, és fordítva. Ma se tudom pontosan, honnan származik ez a mondás, de álomban nagyon hittem benne. De ez még nem is volna annyira nevetséges, hiszen az ember bármit elhihet álmában, azon kell nevetnem még most is, hogy milyen hülyén viselkedtem, meg miket gondoltam akkor a vitorlázóban, mintha nem is én lettem volna... Először csak nevettem álomban is: mi lenne, ha egy férfi is ülne velem a gépben, átrepülnék vele a szivárvány alatt, ő már csak arra eszmélné, hogy lány... Persze egy olyan férfit lett volna jó erre a repülésre kiválasztanom, akin éppen bosszút akarnék állni... Mert egy biztos: nemcsak álomban, de mindig, gyerekkorom óta sajnálom, hogy nem fiúnak születtem, és akkor, kacagnom kell azon, mennyire komolyan tudtam venni, ott álltam a nagy lehetőség előtt: csak meg kell próbálnom átrepülni a szivárvány alatt és teljesül az álalom... De én ahelyett, hogy rögtön nekivágtam volna, gondolkodni kezdtem, lelkizni, van-e elég „okom” arra, hogy kihasználjam a nagy lehetőséget, hiszen csak úgy lenne nagyszerű fiúvá válni, hogy fiúként lányt szerethessem, ha már lányként megismertem volna a teljes odaadást... Igen, pontosan emlékszem, ilyen giccsesen fogalmaztam, nem is tudom, legalább gondolatban miért nem mondtam ki durvábban, de most nem ez a lényeges, hanem az, hogy annyit nyavalyogtam ezen, annak ellenére, hogy olyan nagyon

rég dühöngök azon, hogy közel húsz évvel ezelőtt véletlenül lánynak születtem. Ráírták egy csecsemőre, hogy nőnemű, és ezzel kész... S akkor végre csak át kéne hogy repüljek a szivárvány alatt és... De én inkább lelkizni kezdtem azon, helyes-e megpróbálnom, aztán gyáván gyorsan a repülőtérré fordítottam a gépet, hátra se mertem nézni, mintha féltem volna, hogy meggondolom magam, emlékszem, nemcsak álomban izzadtam meg, mikor felébredtem, a hálóingem is vizes volt, de aztán mégsem nyugodtam bele a gyáva döntésembé és azon kezdtem töprengeni, visszafordulok s átrepülök mégis a szivárvány alatt; ilyen tudtam én lenni álomban, ilyen határozatlan és nevetséges, végre döntöttem is, és hirtelen megfordítottam a gépet... Először azt hittem, idegességemben rossz irányba fordítottam a gépet, mert a szivárványt sehoh se láttam, pedig amikor néhány másodperccel a döntésem előtt hátra pillantottam, még ott volt...

Az álom itt nem végződött be, egész éjjel csak azt álmodtam, hogy naponta repülök legalább egy-egy órát, de többet soha nem találkozom a szivárvánnyal...

Most pedig valójában itt van előttem a szivárvány, és biztos vagyok benne, nem álmodom, nem is kell hogy megcsípjem a karom, elég bizonyíték erre az, hogy mosolygok az álombeli szivárvány-ügyön, itt van hát most előttem az a híres szivárvány, amely miatt álomban annyit nyavalyogtam. Most legalább megmutatom álombeli önmagamnak, hogyan kell nevetve átmenni a szivárvány alatt. Igaz, hogy most nem veszem komolyan szivárvány öfelségét, mégis átrepülök alatta a játék kedvéért...

Érdekes így a gépből nézni a szivárványt: nem tűnik közelebbinek, mégis jobban szeretem innen nézni, látszanak a kis részecskék benne és remeg a levegőben. Nem tudok figyelni semmi egyébre, csak a szivárványra, és repülök feléje, hogy átrepüljek alatta. Nagyon megbámulom a szivárványomat, ez mostmár az én szivárványom. A színei nem különülnek el eléggé egymástól, az egyik visszatükröződik a másikban, mintha mindegy lenne neki, néha meg úgy tűnik, mintha a kék színt úgy akarná megspórolni, hogy az ég természetes színét magába olvasztja, mintha egy kicsit túl sok kék volna benne; kíváncsi vagyok, ha még közelebb kerülök, változnak-e majd a színei? Furcsa, hogy még egyik kollégám se mesélte, mit csinált, mikor szivárvánnyal találkozott a levegőben, pedig sok öreg pilóta van itt, s lehetetlen, hogy ne találkoztak volna szivárvánnyal és olyan élmény innen fentről megfigyelni a szivárványt, hogy szinte lehetetlen nem élményről beszélni róla... Tulajdonképpen nagyon keveset tudok a szivárványról, ha leszálok, bele fogok nézni a fizikakönyvbe, mindent kell tudnom róla...

Hogy be tudtam ijedni álomban egy szivárványtól, de jó, hogy legalább most tudok nevetni, hangosan fogok kacagni, amikor a gép áthalad alatta, már mosolygok is, már nagyon közel van, mindjárt hangosan fogok kacagni is, már a szivárvány árnyéka a gép orrára vetődik, mintha árnyékával ketté akarná szelni a gépet, még pár másodperc, s az árnyéka is mögöttem marad, már hangosan nevetek...

*

Az utolsó pillanatban rántottam félre a botkormányt. Mikor kiszálltam a gépből, remegtek a lábaim.

Abafáy Csillag

